

Rederscentrale CV
Producentenorganisatie van de Belgische Reders ter Zeevisserij

Productie- en Marketingplan 2023

4 november 2022

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Geert De Groote', written over a faint yellow rectangular background.

Geert De Groote
Voorzitter

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Emiel Brouckaert', written over a faint yellow rectangular background.

Emiel Brouckaert
Directeur

Inleiding en krachtlijnen

Met dit tiende productie- en marketingplan wenst de Rederscentrale als producentenorganisatie tegemoet te komen aan de Verordening (EU) 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad, houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten.

In de gemeenschappelijke marktordening krijgen producentenorganisaties een centrale rol toebedeeld voor het bereiken van de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en hun productie- en marketingplannen spelen daarbij een belangrijke rol. Dit productie- en marketingplan van de Rederscentrale voor het jaar 2023 bevat een strategie, acties en controlemogelijkheden teneinde te streven naar deze doelstellingen.

In een eerste deel wordt een beschrijving gegeven van de Rederscentrale en haar interne organisatie. Er volgt een kort overzicht van de omzet en vangsten over de laatste jaren.

Deel twee staat in het teken van het productieprogramma, waarbij de Quotacommissie, de planning van de productie op jaarbasis en het beheer van de visserijmogelijkheden een centrale rol spelen. Verder is er in dit deel aandacht voor de afzetstrategie waarbij markteisen, nieuwe afzetmogelijkheden en mogelijke acties rond verwerking van visserijproducten geïdentificeerd worden. Dit deel eindigt met een toelichting over andere activiteiten die bijdragen aan het productieprogramma en de afzetstrategie van de producentenorganisatie. Voor het bepalen van concrete acties hieromtrent werd voorafgaand aan de opmaak van dit Productie- en Marketingplan op 6 oktober 2022 een voorbereidend overleg georganiseerd met vertegenwoordigers van de handel en veilingen. Op 25 oktober werden vervolgens een aantal concrete suggesties ontvangen vanuit de Vlaamse Visveiling, die mee opgenomen werden in dit plan.

Deel drie bestaat uit de maatregelen die worden uitgewerkt met oog op de doelstellingen van artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013. We verwijzen naar het huidig maatschappelijk Convenant 'Op koers naar duurzaamheid', de Visserij Verduurzaamt-erkenning en het algemeen streven naar verbetering van de duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden van de Rederscentrale. Dit deel wordt vervolgd met een overzicht van een aantal initiatieven ter vermindering en beperking van ongewenste vangsten. In dit kader is er tevens aandacht voor de aanlandingsverplichting en de bijhorende initiatieven om te voldoen aan de voorwaarden om uitzonderingen te bekomen. Betreffende de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten aan de markt brengen, is er specifieke aandacht voor de continuïteit van de marktaanvoer, kwaliteitsverbetering, verkoopsystemen op de veiling en initiatieven voor het herzien van de bestaande regelgeving rond marktstandaarden. Verder is er aandacht voor de bijdragen van de producentenorganisatie tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij.

In deel vier worden de bijzondere maatregelen beschreven die de Rederscentrale zal nemen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.

Deel vijf gaat dieper in op crisismanagement, een nieuw, maar belangrijk onderdeel van het Productie- en Marketingplan nadat de visserijsector te kampen heeft gehad met de brexit, de coronacrisis en nu de crisis naar aanleiding van de inval van Oekraïne door Rusland.

Tot slot bevat deel zes een beschrijving van de sancties die van toepassing zijn op de verschillende soorten inbreuken die zich kunnen voordoen bij de uitvoering van de afspraken rond de elementen van het productie- en marketingplan.

Inhoud

Deel 1: Algemene informatie over de producentenorganisatie	5
1.1. Officiële naam, registratie, zetel.....	5
1.2. Leden	5
1.3. Productie en omzet.....	7
Deel 2: Productieprogramma en afzetstrategie	10
2.1. Productieprogramma.....	10
2.1.1. Forum voor de PO-werking rond productieplanning	10
2.1.2. Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis.....	11
2.1.2.1. Tong	11
2.1.2.2. Schol.....	12
2.2. Afzetstrategie.....	13
2.2.1. Identificatie van de markteisen	13
2.2.2. Identificatie van nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden	13
2.2.3 Acties rond verwerking van visserijproducten	14
2.3. Andere PO-activiteiten die een impact hebben op het productieprogramma en de afzetstrategie.....	14
2.3.1. EU-VK Handels- en Samenwerkingsakkoord	14
2.3.2. Ruimtelijke planning op zee	15
2.3.3. Afvalbeheer	16
2.3.4. Uitvoering GVB	16
2.3.4.1. Technische instandhoudingsmaatregelen	16
2.3.4.2. Toezicht, controle en handhaving.....	17
2.3.4.3. Aanlandplicht	17
2.3.4.4. Sociale dimensie van de GVB-doelstellingen	18
2.3.4.5. Financiering en ondersteuning	18
Deel 3: Maatregelen met het oog op de in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013 vastgelegde doelestellingen.....	19
3.1. Verbeteren van rentabiliteit en duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden.....	19
3.1.1. Derde maatschappelijk Convenant	19
3.1.2. 'Visserij Verduurzaamt'-erkenning	19
3.2. Ongewenste vangsten vermijden en beperken, of zo goed mogelijk benutten zonder een nieuwe markt te creëren	20
3.3. Bijdragen aan de traceerbaarheid van visserijproducten en aan de toegang tot duidelijke en uitgebreide consumenteninformatie	21
3.4. Bijdragen tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij	21
3.5. Verbeteren van de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten op de markt brengen.....	22
3.5.1. Continuïteit marktaanvoer	22
3.5.2. Verkoopsystemen op de veiling	22
3.5.3. Vooropgestelde prijzen	23
3.5.4. Kwaliteit.....	23
3.5.5. Marktstandaarden.....	24
3.6 Economische rentabiliteit vergroten	24
Deel 4: Bijzondere maatregelen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.	25
4.1. Ongunstige marktmogelijkheden	25
4.2. Acties rond marketing.....	25
Deel 5: Crisismanagement.....	27
Deel 6: Sancties en controlemaatregelen	28
6.1. Algemene maatregelen en sancties.....	28
6.2. Sancties met betrekking tot de quotamaatregelen	28

Bijlage: Indicatoren	29
Bijlage: Drempelprijzen 2022	32

Deel 1: Algemene informatie over de producentenorganisatie

1.1. Officiële naam, registratie, zetel

Rederscentrale CVBA Producentenorganisatie van de Reders ter Zeevisserij

Erkend sinds 1971 en volgens ministerieel besluit van 23 augustus 2010, zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad van 9 september 2010.

De Rederscentrale, producentenorganisatie (PO) voor visserijproducten, heeft als doel alle handelingen te treffen op operationeel, financieel en commercieel vlak evenals alle activiteiten te ontplooiën om de renderende uitbating van de vissersvaartuigen zo goed mogelijk te waarborgen alsmede maatregelen te treffen ten gunste van een rationele, verantwoorde en duurzame beoefening van de visserij en ter verbetering van de verkoopvoorwaarden van de productie van de aangesloten leden.

Voorzitter: dhr. Geert DE GROOTE
Ondervoorzitter: mevr. Marina LEPEIRE-NOLLET
Directeur: dhr. Emiel BROUCKAERT

Juridische vorm: Coöperatieve Vennootschap
Oprichtingsdatum: 9 juli 1950
Nationale identificatiecode: BE 0405.311.431

Adres: Hendrik Baelskaai 20 bus 0.2
8400 OOSTENDE
BELGIË

Telefoon: 059/32.35.03
E-mail: info@rederscentrale.be

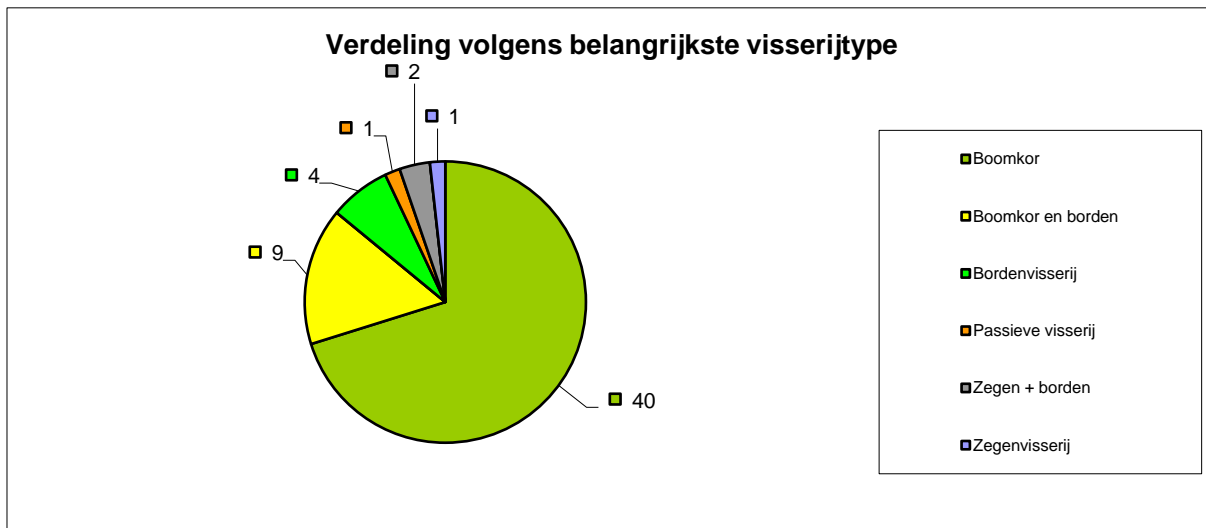
1.2. Leden

In november 2022 telt de Rederscentrale 75 leden¹. Door die leden worden er momenteel 57 vaartuigen uitgebaat.

Hierna volgt een overzicht van de samenstelling van de huidige vloot. We maken een onderscheid tussen de vaartuigen die de boomkorvisserij bedrijven, diegenen die zowel met de boomkor vissen als aan bordenvisserij doen, de louter bordenvissers, de passieve visserij, diegene die zowel met de borden vissen als met de zegen en de louter zegenvissers.

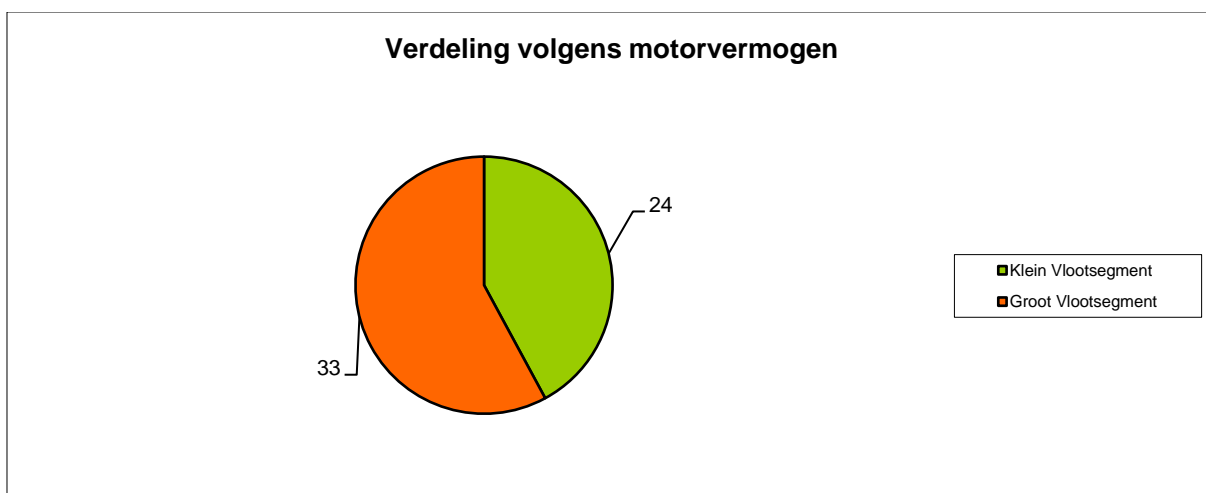
¹ Zie bijlage 3 voor de ledenlijst van de Rederscentrale CVBA

Grafiek 1: Verdeling vissersvaartuigen volgens belangrijkste visserijtype

Grafiek 1 toont aan dat ongeveer 70% van de leden van de Rederscentrale enkel vistuigen gebruikt die onder de categorie ‘boomkor’ vallen.

Op gebied van visserijbeheer wordt de vloot verdeeld in twee segmenten. Enerzijds is er het klein vlootsegment (KVS) – dat ook de kustvissers omvat – en anderzijds is er het groot vlootsegment (GVS). Dit onderscheid wordt gemaakt op basis van het motorvermogen dat maximaal 221 kW, respectievelijk maximaal 1200 kW bedraagt en de lengte over alles van de vaartuigen, respectievelijk maximaal 24 m en maximaal 38 m. Grafiek 2 toont ons dat het groot vlootsegment 33 vaartuigen telt en het klein vlootsegment 24.

Grafiek 2: Verdeling vissersvaartuigen volgens motorvermogen

1.3. Productie en omzet

Voor het kalenderjaar 2022 zijn de volledige officiële cijfers van de aanvoer en besomming uiteraard nog niet gekend. Voor Belgische havens zijn er voorlopige cijfers tot en met september 2022. Voor buitenlandse havens zijn er voorlopige cijfers tot en met augustus 2022. In 2021 werd in totaal 16.683 ton visserijproducten aangevoerd in zowel Belgische als buitenlandse havens, met een totale aanvoerwaarde van 77,19 miljoen euro. Hiervan werd 12.132 ton verhandeld in Belgische havens, goed voor een totale aanvoerwaarde van 60,84 miljoen euro. De gemiddelde prijs in Belgische havens voor 2021 bedroeg 5,01 €/kg. In de buitenlandse aanvoerhavens lag die prijs lager, namelijk 3,59 €/kg.

In 2020 werd in totaal 18.306 ton visserijproducten aangevoerd in zowel Belgische als buitenlandse havens, met een totale aanvoerwaarde van 74,34 miljoen euro.

In 2019 bedroeg de totale aanvoer van onze leden 19.309 ton, met een aanvoerwaarde van 80,82 miljoen euro.

	Verkoop in ton in Belgische havens	Waarde eerste verkoop in euro in Belgische havens	Gemiddelde prijs in euro in Belgische havens
2022 ²	9.076	56.007.000	6,17
2021	12.132	60.842.000	5,01
2020	12.796	56.408.000	4,41
2019	13.754	59.161.000	4,30

Tabel 1: Aanvoer in Belgische havens 2019-2022

	Verkoop in ton in buitenlandse havens	Waarde eerste verkoop in euro in buitenlandse havens	Gemiddelde prijs in euro in buitenlandse havens
2022 ³	1.613	8.481.946	5,26
2021	4.551	16.345.000	3,59
2020	5.510	17.931.000	3,25
2019	5.555	21.658.000	3,90

Tabel 2: Aanvoer in buitenlandse havens 2019-2022

Onderstaande tabel 3 geeft voor de tien belangrijkste soorten de aanvoer in ton in de Belgische havens Zeebrugge, Oostende en Nieuwpoort weer. Tabel 4 geeft de gemiddelde prijzen weer over de laatste drie jaar en het lopende jaar. Schol kent de grootste aanvoer, terwijl tong op vlak van aanvoerwaarde het beste scoort. Tabel 5 toont de totale omzet per soort voor de jaren 2019, 2020, 2021 en de eerste negen maanden van 2022.

² Aanvoer in Belgische havens t.e.m. september 2022

³ Aanvoer in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2022

	Aantal ton 2019	Aantal ton 2020	Aantal ton 2021	Aantal ton 2022 ⁴
Tong	2.046	2.402	2.320	1.760
Schol	3.640	2.163	2.006	1.152
Zeeduivel	348	408	470	363
Inktvissen	1.101	1.254	998	983
Langoustines	51	136	158	80
Tarbot	267	242	220	131
Rog	1.269	1.431	1.187	967
Garnaal	518	317	369	354
Tongschar	453	381	398	266
Griet	196	178	161	96

Tabel 3: Aanvoer in Belgische havens in het referentiejaar

	Gemiddelde prijs 2019	Gemiddelde prijs 2020	Gemiddelde prijs 2021	Gemiddelde prijs 2022 ⁵
Tong	12,67	11,76	13,14	17,24
Schol	2,37	2,21	2,38	2,95
Zeeduivel	10,23	8,89	9,32	9,86
Inktvissen	3,56	2,94	3,51	4,04
Langoustines	7,47	7,04	8,21	10,16
Tarbot	11,45	10,20	13,25	16,24
Rog	1,85	1,75	2,53	2,47
Garnaal	3,46	5,15	5,25	6,29
Tongschar	3,91	3,43	3,57	4,25
Griet	8,05	7,64	9,67	12,68

Tabel 4: Gemiddelde prijs in Belgische havens in het referentiejaar

	Omzet 2019	Omzet 2020	Omzet 2021	Omzet 2022 ⁶
Tong	25.917.077	28.249.878	30.488.233	30.338.392
Schol	8.619.587	4.778.887	4.781.953	3.395.047
Zeeduivel	3.563.430	3.629.406	4.380.793	3.581.974
Inktvissen	3.915.121	3.684.567	3.506.535	3.970.312
Langoustines	379.297	957.031	1.298.397	817.926
Tarbot	3.055.247	2.496.187	2.911.021	2.122.434
Rog	2.350.842	2.507.092	2.998.418	2.389.796
Garnaal	1.791.973	1.634.398	1.935.971	2.225.995
Tongschar	1.767.558	1.306.202	1.420.855	1.130.868
Griet	1.577.610	1.358.829	1.555.774	1.214.902

Tabel 5: Omzet in Belgische havens in het referentiejaar in euro

Onderstaande tabel 6 geeft voor de tien belangrijkste soorten de aanvoer in ton door Belgische vaartuigen in buitenlandse havens weer. Nederlandse aanvoerhavens vormen het hooftaandeel van deze cijfers. Vooral voor langoustines wordt door de leden de keuze gemaakt om in Nederland te verkopen. Deze worden namelijk via contractverkoop rechtstreeks verkocht aan de groothandel in

⁴ Aantal ton in Belgische havens t.e.m. september 2022

⁵ Gemiddelde prijs in Belgische havens t.e.m. september 2022

⁶ Omzet in Belgische havens t.e.m. september 2022

Nederland. De aflevering van langoustines voor de lokale markt gebeurt via de veilklok op de Vlaamse Visveiling (VLV).

Tabel 7 geeft de gemiddelde prijzen in buitenlandse havens weer over de laatste drie jaar en het lopende jaar. Tabel 8 toont de totale omzet in buitenlandse havens per soort voor het jaar 2019, 2020, 2021 en de eerste acht maanden van 2022.

	Aantal ton 2019	Aantal ton 2020	Aantal ton 2021	Aantal ton 2022 ⁷
Tong	301	310	206	139
Schol	1.778	1.521	1.414	221
Zeeduivel	92	199	231	34
Inktvissen	380	293	142	89
Langoustines	570	467	520	311
Tarbot	98	55	46	22
Rog	150	155	105	57
Garnaal	278	278	238	52
Tongschar	224	233	218	23
Griet	60	33	30	9

Tabel 6: Aanvoer in buitenlandse havens in het referentiejaar

	Gemiddelde prijs 2019	Gemiddelde prijs 2020	Gemiddelde prijs 2021	Gemiddelde prijs 2022 ⁸
Tong	11,29	10,27	11,19	15,54
Schol	2,67	2,31	2,51	2,89
Zeeduivel	7,57	4,79	4,96	5,60
Inktvissen	6,34	5,85	5,07	6,67
Langoustines	6,41	3,68	5,06	7,32
Tarbot	10,27	8,79	12,81	14,57
Rog	1,86	1,57	2,10	2,41
Garnaal	3,25	3,27	3,30	6,10
Tongschar	3,92	3,71	4,52	4,34
Griet	6,63	6,15	8,78	12,17

Tabel 7: Gemiddelde prijs in buitenlandse havens in het referentiejaar

	Omzet 2019	Omzet 2020	Omzet 2021	Omzet 2022 ⁹
Tong	3.400.000	3.190.000	2.306.000	2.159.000
Schol	4.743.000	3.512.000	3.555.000	637.000
Zeeduivel	670.000	952.000	1.147.000	408.000
Inktvissen	2.407.000	1.711.000	720.000	594.000
Langoustines	3.653.000	1.720.000	2.636.000	2.272.000
Tarbot	1.008.000	487.000	595.000	314.000
Rog	278.000	243.000	221.000	138.000
Garnaal	903.000	908.000	788.000	319.000
Tongschar	879.000	865.000	983.000	100.000
Griet	396.000	206.000	261.000	111.000

Tabel 8: Omzet in buitenlandse havens in het referentiejaar in euro

⁷ Aantal ton in buitenlandse haven t.e.m. augustus 2022

⁸ Gemiddelde prijs in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2022

⁹ Omzet in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2022

Deel 2: Productieprogramma en afzetstrategie

Het productieprogramma 2023 wordt opgemaakt rekening houdend met de marktomstandigheden en de duurzaamheidsaspecten van de Vlaamse visserij (paaiperioden, gezondheid bestand, ...). Hieronder volgt een reeks van maatregelen die de PO in 2023 zal nemen om de productie met de verwachte vraag in evenwicht te brengen.

2.1. Productieprogramma

2.1.1. Forum voor de PO-werking rond productieplanning

Om advies te verlenen over verdelen en herverdelen van visserijmogelijkheden, bestaat binnen de Rederscentrale een adviserend orgaan, namelijk de Quotacommissie. De Raad van Bestuur van de Rederscentrale benoemt reders als leden van deze commissie en baseert zich op een vertegenwoordiging van elk segment en elk visserijtype beoefend door de vaartuigen onder Belgische vlag. Het is ook de Raad van Bestuur die de voorzitter en ondervoorzitter benoemt. Medewerkers van de Rederscentrale wonen de vergadering bij voor de secretariaatsfunctie en de toelichting van de activiteiten van de PO die betrekking hebben op de agendapunten. De Quotacommissie kan ook personen uitnodigen als het nuttig wordt bevonden voor het bereiken van de doelstellingen en zodoende is de Dienst Visserij op vaste basis vertegenwoordigd. Verder wordt regelmatig het ILVO uitgenodigd om wetenschappelijke toelichting te geven.

Op basis van de voorstellen van de Europese Commissie bepaalt de Quotacommissie, rekening houdend met duurzame vangstmogelijkheden en marktanalyse, welke maatregelen best worden toegepast op de beschikbare quota en visserij-inspanning. Dit resulteert in een Visplan, dat als advies aan de overheid wordt bezorgd. De Dienst Visserij analyseert dit advies en houdt hiermee rekening bij het opmaken van de basis-quotamaatregelen voor het volgende jaar.

De Quotacommissie komt op maandelijkse basis bijeen en formuleert advies aan de Vlaamse overheid over eventuele aanpassingen van de maatregelen rekening houdend met de stand der vangsten, de stand der visserij-inspanning en de uitgevoerde en geplande quotaruilen. In dit kader is de verwerking en het ter beschikking stellen van correcte en actuele data noodzakelijk. De PO zal hiervoor in 2023 opnieuw zorgen voor een vlotte wisselwerking met de Dienst Visserij. De uiteindelijke quotamaatregelen worden door het secretariaat van de Rederscentrale in een overzicht bijgehouden en gecommuniceerd naar de leden.

Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de evoluties in de uitvoering van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). De regelmatige aanwezigheid van het ILVO helpt om geactualiseerde informatie over de duurzaamheidsdoelstellingen van het GVB in rekening te brengen. De aanvoer wordt zodoende gestuurd door het aanpassen van de vangstrechtoewijzing op basis van kW of per dagplafond op zeereisbasis.

De Quotacommissie houdt verder ook rekening met de marktsituatie, met een positieve impact op de prijsvorming als doelstelling. Er wordt gemikt op een gelijkmatige spreiding van de aanvoer. De spreiding van de vangstrechten draagt bij tot het voorzien van reserves om het seizoen rond te komen. Voor de verwerkende sector en de vers-markt geeft deze aanpak een grotere zekerheid naar beschikbaarheid van hun producten gedurende het hele jaar.

2.1.2. Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis

Maandelijks wordt door de Quotacommissie het quotaverbruik geëvalueerd en worden aan de hand van het verbruik bijstellingen van de vangsthoeveelheden in de diverse ICES-gebieden geadviseerd aan de overheid. Via deze regulering wordt een redelijke spreiding van de vangstmogelijkheden bekomen. Zo worden in de kuit-dragende periode van bepaalde vissoorten de vangstmogelijkheden beperkt teneinde de vispopulatie voldoende kansen te geven zich voort te planten. De Quotacommissie volgt daarbij haar Visplan dat eind 2022 wordt voorgelegd aan de Dienst Visserij. Hieronder is een overzicht terug te vinden van de visgebieden en de periodes van bevissing:

Gebied	Periode	Voornaamste soorten
Zuidelijke Noordzee	april- december	tong en schol
Belgische en Nederlandse kust	mei-oktober	garnaal
Centrale Noordzee en Deense kust	april-oktober	langoustines
Golf van Biskaje	juni-september	tong
Oostelijke Noordzee ("Oost")	mei-november	schol
Bristolkanaal	januari, april-december	tong
Ierse zee	april-december	tong
Engels Kanaal	oktober-maart	tong en schol

Tabel 9: Spreiding van de vangstmogelijkheden

Voor 2023 zal de PO er blijven op hameren dat een differentiatie van visserijgebieden noodzakelijk is om het hele jaar door een evenwicht tussen vraag en aanbod te behouden. Daarnaast zal de PO in 2023 op geregelde basis in overleg treden met handelaren en de Vlaamse visveilingen om een evenwicht te zoeken tussen het ecologische aspect en de commerciële vraag naar visserijproducten. Onderstaand worden de marktmogelijkheden op jaarbasis voor de twee voornaamste vissoorten meer in detail toegelicht.

Positief is de verwachte stijging van het kabeljauw quotum in de Noordzee, waardoor voor 2023 rendabele visserij in de oostelijke Noordzee ook in het voorjaar tot de mogelijkheden behoort. Hier zal rekening mee gehouden worden in de bespreking van het visplan met de leden van de PO.

2.1.2.1. Tong

De tong blijft bij uitstek de belangrijkste doelsoort voor de Belgische visserij. Voor onze belangrijkste visstock, tong in het Bristolkanaal (7fg) zien we een hogere rekrutering in 2021. Desondanks wordt voor 2023 een status quo geadviseerd door ICES omdat de 2019 rekrutering naar beneden werd herschaald en een lagere biomassa wordt verwacht. Dit komt jammer genoeg geenszins overeen met wat de vissers op zee ervaren.

Voor tong in de Ierse zee (7a) zien we de laatste jaren een toename van de vangsten omwille van het positief evoluerend visbestand. Er werd dan ook de afgelopen jaren een stijging van de vangstmogelijkheden geadviseerd. Voor 2023 wordt er wegens een mindere rekrutering echter een daling geadviseerd van 23%. Desondanks de stijgende biomassa, verwacht ICES dus een dalende paaibiomassa in 2023 waardoor een negatief advies wordt gegeven. Tijdens de laatste bijeenkomst van de Quotacommissie eind 2022 werd overeengekomen dat ILVO zal trachten om voor deze stock zo snel mogelijk een benchmark te organiseren binnen ICES. Rederscentrale zal in 2023 meewerken aan de voorbereiding hiervan.

In het Engels Kanaal bevissen de leden van de Rederscentrale een oostelijk (7d) en een westelijk bestand (7e). Voor beiden adviseert ICES een daling van de vangstmogelijkheden na herziening van

referentiepunten of gebruikte gegevens de voorgaande jaren. Op basis van de vaststellingen van de leden vraagt de Rederscentrale om die dalingen beperkter te houden. Rederscentrale zal bekijken hoe de leden in 2023, in vergelijking met de voorbije jaren, nog meer kunnen inzetten op differentiatie van visgronden.

Voor tong in de Zuid Keltische Zee en ten Zuidwesten van Ierland (7hjk) wordt een status quo wat betreft vangstadvies voor 2023 naar voor gebracht, waardoor het quotum opnieuw op een zeer laag niveau zal liggen. Er zijn twijfels over de stockidentiteit waardoor een wetenschappelijk onderzoek in samenwerking met het ILVO opgezet werd eind 2021. Eerste analyses tonen aan dat er zeer weinig ondermaatse tong wordt gevangen in deze gebieden. De officiële resultaten worden in de loop van 2023 verwacht.

De situatie in de Zuidelijke Noordzee blijft weliswaar een moeilijk verhaal. Vissers zien wel steeds meer tong uit jonge leeftijdsklassen opduiken. Voor deze stock werd opnieuw een sterk dalende advies van maar liefst 40% voorgelegd na een correctie van voorgaande jaren.

Voor tong in de Golf van Biskaje ten slotte geeft ICES positief advies (+ 20%) voor 2023. Het grootste deel van het tongquotum wordt bekomen op basis van een ruil met Nederland. Daarover wordt onderhandeld tussen PO's in het begin van het jaar. Voorafgaand zal onder de Rederscentrale-leden worden afgestemd op welke manier de golfcampagne 2023 best wordt ingepland en wat de impact van de daarop gebaseerde strategie zal zijn op de ruilonderhandeling.

De laatste jaren merken we dat de Belgische visveilingen een sterke markt kunnen bieden voor tong wegens lagere tongaanvoer in buurlanden. Daardoor trekt de Belgische markt eveneens buitenlandse aanvoer aan. Wanneer de tongaanvoer zou stijgen in andere landen, zullen de marktmechanismen voor eerste verkoop in Vlaanderen opnieuw geëvalueerd moeten worden.

2.1.2.2. Schol

De positieve trend van de scholprijs heeft zich in 2022 voortgezet. Desondanks is er de dalende trend qua aanvoer van schol in zowel Belgische als buitenlandse havens. De visserijcampagne in de oostelijke Noordzee trekt immers steeds minder vaartuigen aan. Dit enerzijds door de verplichte weging bij aanlanding in Denemarken, maar anderzijds door de crisis naar aanleiding van het conflict in Oekraïne. Daardoor moeten de rederijen een afweging maken met de zware kosten die gepaard gaan met de uitoefening van de visserijactiviteiten op de oost. Naast de transport- en veilkosten vergt deze intensieve visserij heel wat vistuigmaterialen die fors duurder geworden zijn. Wel is de scholvisserij in de Noordzee een jarenlang voorbeeld van waar rekening wordt gehouden met de kuit-dragende periode van deze doelsoort, waardoor er in het begin van het jaar aangepaste maatregelen worden voorgesteld.

Een ander belangrijk gebied voor scholvisserij is het Engels kanaal (7de), maar daar geldt schol vooral als gewenste bijvangst in de tongvisserij. Vooral in het begin en op het einde van het jaar wordt hiermee rekening gehouden in het productieprogramma van de Rederscentrale.

Voor schol in het Bristolkanaal (7fg) wordt een grote daling van het quotum voor 2023 verwacht, met mogelijk gigantische implicaties voor de visserijmogelijkheden in dat gebied. Het wetenschappelijk advies voor dit bestand werd berekend via een nieuw systeem met de biomassa index als gebruikte indicator. Dit in combinatie met het doorvoeren van de Haagse preferenties zal tot een hoge daling leiden. Er is geen vast biomassa cijfer ter beschikking, maar enkel een tendens. De sector stelt vast dat het biomassacijfer nog steeds vrij hoog ligt en meer onderzoek naar dit bestand nodig is. De Rederscentrale zal samen met ILVO bekijken hoe beter rekening kan gehouden worden met de beschikbare data over dit bestand.

We zien dat retailers en handelaren vaak seizoenaal producten aan de man brengen. Zo is er tijdens de zomermaanden een grotere vraag naar pladijs. Ook hier zal de PO in 2023 in samenspraak met de handel opnieuw rekening mee houden in haar productieprogramma.

2.2. Afzetstrategie

2.2.1. Identificatie van de markteisen

Binnen de Rederscentrale wordt aandacht besteed aan de marktontwikkelingen, dit zowel in binnen- als buitenland. Ook worden statistische gegevens van binnen- en buitenlandse veilingen geanalyseerd om een correct beeld te krijgen van de specifieke marktnoden. Via contacten met de groothandel en retail wordt actuele informatie bekomen. Deze informatie wordt in de werking van de PO als tool gebruikt om over maatregelen te beslissen of om een gericht advies aan de Vlaamse overheid te formuleren. Het is de bedoeling om ook in 2023 in overleg met reders en handel deze marktnoden te identificeren om de productie zo goed mogelijk erop af te stemmen. De Rederscentrale heeft hiervoor onder andere een Werkgroep Visserij opgericht, die bestaat uit alle geledingen van de visketen, namelijk reders, veilingen, eerstelijnskopers, visverwerkers, groot- en kleinhandelaren. De volgende onderwerpen worden binnen deze werkgroep regelmatig behandeld: Visserij Verduurzaamt, issues inzake commercialisatie van onze Belgische visserijproducten.

Relevante contacten en samenwerking met de Vlaamse veilingen spelen hierbij een belangrijke rol. Het centraal veilsysteem bij de veilingen bevat alle statistische gegevens om een correct beeld te hebben van de specifieke marktnoden. De commerciële dienst van de VLV heeft contact met buitenlandse afnemers (groot- en kleinhandel) om de interessantste informatie te bekomen en nieuwe noden en tendensen te detecteren. In de Werkgroep Veilingen bespreken Rederscentrale en VLV deze gegevens en wordt bekeken welke gezamenlijke acties opgezet kunnen worden om met de bekomen informatie acties te bepalen om zo de doelstellingen van de PO te bereiken.

2.2.2. Identificatie van nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden

De Werkgroep Veilingen is het forum waarin de PO en de VLV, naast het overleg plegen over het optimaliseren van de samenwerking, aandacht besteden aan de commerciële mogelijkheden voor de producenten. Concreet wordt besproken hoe de grote knowhow en de netwerken opgebouwd door beide partijen, aangewend kunnen worden om de noden van de verschillende markten in kaart te brengen.

In 2023 zal de PO samen met de VLV verder werken aan de marktontwikkeling in de Zuid-Europese landen. Bepaalde vissoorten die gegeerd worden in deze landen moeten opnieuw gelanceerd worden en een weg vinden naar geïnteresseerde afnemers. Marktonderzoek leert dat bepaalde doelsoorten zoals schartong en zeekeet hun afzet vinden op deze markten. De korte keten-verkoop toont aan dat er zeker marge is tot betere marktafzet. Deze niet onbelangrijke soorten moeten kunnen leiden tot een betere vermarkting en rendabiliteit van onze vloot. De PO en de VLV zullen ook in 2023 beroep doen op VLAM voor promotie van deze producten aangevoerd door de leden van de Rederscentrale.

De uitwisseling van data is cruciaal in het begeleiden van de ideale marktwerking voor aanvoer en afzet. De Rederscentrale en VLV beschikken elk over data met cruciale informatie over de producten om de ideale marktomstandigheden te creëren. Via een zesmaandelijks managementoverleg wordt een gezamenlijke langetermijnstrategie inzake productie en afzet besproken, terwijl de Werkgroep Veilingen op geregelde basis bijeenkomt om in te spelen op samenwerkingen tussen aanvoerders en

verkooppunten, en op specifieke commerciële opportuniteiten en uitdagingen. Door de Rederscentrale en de commerciële cel van de VLV wordt op geregelde basis overlegd rond de markttoegang van producten onder Visserij Verduurzaamt. Dit voornamelijk samen met vertegenwoordigers uit de handel, waarbij het lokale aspect op de voorgrond treedt en opportuniteiten biedt naar afzetmogelijkheden toe.

2.2.3 Acties rond verwerking van visserijproducten

De Rederscentrale merkt in gesprekken met kopers dat de verwerking van goedkopere soorten zoals poon en steenbolk zeer arbeidsintensief is. In samenwerking met groothandelaren en verwerkingsbedrijven zal de PO in 2023 de mogelijkheden bekijken betreffende verwerking van deze soorten, zoals de investering van verwerkingsmachines. Het bijwonen van specifieke beurzen zoals de Seafood Expo Global kan hier eveneens contacten in voorzien.

Daarnaast wordt opgevolgd dat er zowel opleidingen vissorteerders als visfileerders plaatsvinden in 2023. De opleiding visfileerder zal doorgaan vanaf februari 2023 te Nieuwpoort. De opleidingen vissorteerder worden door de veilingen gegeven. In 2023 is een interne opleiding voor de manuele sorteerdere voorzien.

2.3. Andere PO-activiteiten die een impact hebben op het productieprogramma en de afzetstrategie

De volgende aspecten vragen een actieve betrokkenheid van de Rederscentrale om de productie en de marketing van de leden te optimaliseren. Dit gebeurt zowel door rechtstreekse tussenkomsten als via het lidmaatschap van de Europese Associatie van Producentenorganisaties (EAPO), via EAPO de Marktenadviesraad (MAC), de Noordzee Adviesraad (NSAC), de Noordwestelijke Wateren Adviesraad (NWWAC), de Zuidwestelijke Wateren Adviesraad (SWWAC) en de Europese Bodemvisserijalliantie (EBFA). Op Vlaams niveau is de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) een belangrijk forum.

2.3.1. EU-VK Handels- en Samenwerkingsakkoord

Op 31 december 2020 liep de brexit-overgangperiode, waarin zo goed als niets veranderde, ten einde. Op 1 januari 2021 trad het nieuwe handels- en samenwerkingsakkoord tussen de EU en het VK voorlopig in werking.

Jaarlijks worden nieuwe vergunningen uitgereikt voor vaartuigen met activiteiten in Britse wateren. Dit is één van de elementen die de Rederscentrale ook in 2023 van nabij zal opvolgen.

Voor 2023 worden onderhandelingen tussen de EU, het VK, Noorwegen en andere kuststaten ingepland in het laatste kwartaal van 2022, met als doelstelling op tijd een overeenstemming te bereiken om vanaf 1 januari alle visserijmogelijkheden in gedeelde visserijzones te hebben vastgelegd.

Sinds 1 januari 2021 zijn aanlandingen in Britse havens eerst onmogelijk geweest en nadien zeer complex gebleven. In samenspraak met de diverse betrokken partners werd het testreizen-project succesvol afgerond op het einde van de zomer in 2022. Met de Dienst Visserij werd overeengekomen dat commerciële aanlandingen in Milford vanaf november 2022 heropgestart kunnen worden. Het is de bedoeling om het aantal aanlandingen in Milford doorheen 2023 opnieuw op te drijven zoals in het pre-brexit tijdperk. Rederscentrale heeft op basis van de bevindingen uit het testreizen-project een draaiboek uitgewerkt waardoor rederijen op de hoogte zijn van alle voorwaarden.

Verder zal Rederscentrale vanaf 2023 inzetten op traceerbaarheid via het project ‘Traceerbaarheid en digitalisering’, want ook bij toekomstig verder vissen in Britse wateren noodzaken de nieuwe omstandigheden een andere aanpak waarbij een betere dataregistratie, controle en traceerbaarheid belangrijker worden. Zo zal de vissersvloot investeren in weegschalen, printers en de VISTools-technologie. (Zie ook 3.3 Bijdragen aan de traceerbaarheid van visserijproducten). Daarnaast hopen we dat ook het door de Rederscentrale ingediende Brexit Adjustment Reserve (BAR) project voor financiële compensatie aan de leden voor extra stomen, verlies visgronden, lagere besommingen en andere extra kosten ten gevolge van de brexit, in 2023 kan uitgevoerd worden.

2.3.2. Ruimtelijke planning op zee

De EU-Green Deal en de Farm-to-Fork- en de Biodiversiteitstrategieën worden door de Rederscentrale rechtstreeks en via de eerder vermelde Europese organisaties van nabij opgevolgd. Nu al zijn er in zowat alle gebieden die door de leden van de Rederscentrale bevestigd worden, plannen voor beheermaatregelen in Natura 2000- en andere mariene beschermde zones. Ook zijn er ontwikkelingen rond hernieuwbare energie en andere mariene activiteiten die op veel plaatsen een impact hebben op de visgronden van Belgische vaartuigen. Dit is ook van toepassing in derde landen, met name Britse en Noorse wateren. Daarom dient de Rederscentrale op heel wat fora aanwezig te zijn om de belangen van de leden te verdedigen. Het opvolgen van de herziening en de implementatie van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie blijft ook van belang.

Voor het Belgisch deel van de Noordzee volgt de Rederscentrale de visserijmaatregelen op die zullen genomen worden in de Natura 2000-gebieden en waarvan gepland wordt om die in 2023 tot uitvoering te brengen. Ook de mogelijkheden die geboden worden in het Marien Ruimtelijk Plan voor gebruik van het Belgisch zeegebied worden opgevolgd ter vermijding van negatieve impact op de visserijsector. In 2023 zullen Rederscentrale en de Vereniging Vlaamse Visveilingen initiatieven ondernemen om in samenspraak met overkoepelende organen uit onder andere de windindustrie tot een intentieverklaring te komen inzake meervoudig ruimtegebruik. Ook zal er aandacht zijn voor toekomstige visserijactiviteiten in windmolenparken, zoals passieve visserij.

In de Nederlandse wateren volgt de Rederscentrale voornamelijk de gevolgen voor de Belgische visserij op van de Wet Natuurbescherming, met een nieuwe vergunningsaanvraag vanaf 01/01/2023.

Natura 2000-visserijmaatregelen zijn ook aangekondigd in de Deense wateren, pal op de belangrijkste visgronden van de leden van de Rederscentrale. De Rederscentrale heeft input gegeven voor de opvolging door de Vlaamse overheid in de Scheveningengroep. Er wordt ingepland dat verdere opvolging door de Rederscentrale in 2023 noodzakelijk zal zijn. Ook in Franse en Ierse wateren worden ruimtelijke initiatieven verwacht op visgronden van Belgische vaartuigen, die de aandacht zullen vergen van de PO.

Voor de visgronden in Britse wateren wordt rekening gehouden met de intenties van de VK-overheid, die wat mariene beschermde gebieden betreft onder druk staat om verdere visserijmaatregelen te nemen. Daarnaast heeft het VK zeer ambitieuze plannen betreffende hernieuwbare energie op zee, waar uit analyse blijkt dat deze opnieuw binnen de belangrijkste visgebieden van de Belgische vloot zouden worden geplaatst. Samen met buitenlandse collega-organisaties zal ook hier de Rederscentrale in 2023 streven naar een realistische benadering met aandacht voor impact op de visserijen.

In Noorse wateren wordt aandacht besteed aan een recent ingevoerde boomkorban en gebiedssluitingen, vooral als beheermaatregel voor instandhouding van het Noordzee kabeljauwbestand

De explosie aan windmolenparken op de visgronden van Belgische vaartuigen zullen een significante impact hebben op de visserijmogelijkheden van leden van de Rederscentrale. Het is dan ook aangewezen dat de visserijsector als volwaardige partner aan tafel kan zitten bij de ontwikkeling van deze nieuwe blauwe industrietak.

2.3.3. Afvalbeheer

In 2020 werden twee Europese richtlijnen goedgekeurd die een impact kunnen hebben op de visserijsector. Het gaat om de Single Use Plastics (SUP) en de Port Reception Facilities (PRF) richtlijnen. De SUP-richtlijn gaat over het verbod op plastics voor eenmalig gebruik. Voor specifiek de visserijsector legt Europa sterk de nadruk op het vermijden van afval afkomstig vanuit de sector en vooral van vistuigen alsook de overgang naar een circulaire economie. Tegen eind 2024 wordt van de lidstaten verwacht dat ze een uitgebreid producentenverantwoordelijkheidsschema (UPV) uitwerken voor vistuig. De PRF-richtlijn werd ontworpen voor de beschikbaarheid van haven-ontvangstvoorzieningen en de afgifte van afval aan die voorzieningen waarbij het huidige afvalbeheersplan voor visserij betreffende de havens Oostende en Zeebrugge lopende is tot 31/12/2026. Voor de uitvoering van beide richtlijnen is OVAM binnen Vlaanderen aangesteld als verantwoordelijke partij waarmee Rederscentrale nauw contact heeft. Daarnaast volgt Rederscentrale ook de implementatie van deze richtlijnen op binnen EAPO en de Europese Adviesraden.

In samenwerking met de Vlaamse Visserijcoöperatie (VVC), OVAM en via ondersteuning van FOD Leefmilieu en de Provincie West-Vlaanderen werkt Rederscentrale mee aan het verder uitbouwen van het recycle-initiatief Fishing For Litter (FFL) in de Belgische visserijsector. Om de registratie van de aangelande Big Bags te optimaliseren werd in 2020 een smartphone-applicatie gelanceerd om op een efficiënte manier door te geven welk soort afval in welk gebied werd opgevist en in welke haven de Big Bags zijn afgezet. Rederscentrale plant in 2023 om deze applicatie verder te verspreiden onder de Belgische vloot en om verder in te zetten op de aspecten communicatie en sensibilisering rond FFL. De doelstelling hierbij is om reders en vissers te stimuleren om afval uit zee te (blijven) verzamelen, onder meer door het belang voor de sector te duiden en een beloning te voorzien voor goede medewerking. Dit moet ertoe leiden dat FFL op middellange termijn door de volledige vloot wordt opgepikt.

2.3.4. Uitvoering GVB

Overeenkomstig artikel 49 van de huidige versie van het GVB, EU-Verordening 1380/2013, dient de Europese Commissie tegen 31 december 2022 verslag uit te brengen inzake de werking ervan. Het valt niet te betwisten dat het Gemeenschappelijk Visserijbeleid de afgelopen jaren sterk heeft bijgedragen tot de verdere ontwikkeling van een duurzaam EU-visserijbeheer, gestoeld op de drie pijlers van duurzaamheid (ecologisch, economisch en sociaal). Rederscentrale heeft meegewerkt aan AC-adviezen en sectorstandpunten als inbreng voor het werk van de Commissie en zal in 2023 de publicatie van dit rapport en de daaruit volgende acties van nabij blijven opvolgen.

2.3.4.1. Technische instandhoudingsmaatregelen

Ondanks de vele innovatieve duurzaamheidsinitiatieven van de sector, blijft bodemvisserij door bepaalde belangengroepen en beleidsmakers als bedreigend beschouwd. Dit type vistuig wordt voor EU-visserij echter al strikt gereguleerd door de EU technische maatregelen regelgeving die meerdere specificaties vastlegt voor het gebruik ervan. Op 19 januari 2022 werd de Europese

Bodemvisserijalliantie (EBFA) opgericht, die bestaat uit visserijvertegenwoordigers uit 14 EU-lidstaten, waaronder de Rederscentrale voor België, die gezamenlijk opkomen voor de belangen van bodemvisserijactiviteiten in Europa.

Naast het GVB-rapport werkt de Europese Commissie momenteel aan de uitbouw van een actieplan om de visbestanden in stand te houden en de mariene ecosystemen te beschermen, waarin met name zal worden nagegaan welke maatregelen nodig zijn om kwetsbare soorten en habitats te beschermen in het kader van de EU-Biodiversiteitsstrategie 2030. Rederscentrale is er, net zoals alle leden van EBFA van overtuigd dat de toekomst van de Europese visserij in het gedrang komt indien het aangekondigde actieplan het gebruik van actieve bodemvistuigen geleidelijk aan zou beperken en uiteindelijk uitsluiten. De sector is bereid om ook in 2023 de krachten te bundelen met wetenschappelijke instanties en zo op basis van wetenschappelijke data alle negatieve beweringen over deze activiteiten te counteren. De visserijsector moet wel voldoende tijd krijgen om innovatieve aanpassingen nog verder te ontwikkelen en door te voeren.

2.3.4.2. Toezicht, controle en handhaving

Onze sector wordt momenteel overspoeld met nieuwe reglementeringen vanuit diverse beleidsniveaus. Maar ondanks deze complexiteit doen reders en schippers er alles aan om zich zo veel mogelijk in regel te stellen.

De Rederscentrale erkent dat monitoring en controle essentiële componenten zijn voor het succesvol uitvoeren van het GVB, maar gelooft niet dat bijvoorbeeld CCTV de problemen met de aanlandplicht zal wegwerken. De Belgische visserij werkt samen met wetenschappelijke instellingen aan selectiviteit van het vistuig en andere manieren om ongewenste vangsten te vermijden (zie 3.2. Ongewenste vangsten vermijden en beperken, of zo goed mogelijk benutten zonder een nieuwe markt te creëren). Deze initiatieven zijn veel succesvoller om deze problematiek aan te pakken. Op dit moment zijn de Europese Commissie, Raad en Parlement de dialoog over een nieuwe controleverordening aan het afhandelen. Rederscentrale zal in dit verband te ondernemen actiepunten, inplannen.

Het onmiddellijk wegen bij aanlanding is een ander middel in de huidige controleverordening, dat volgens de Rederscentrale niet geïllustreerd wordt door het doel. De impact van deze extra manipulatie op de kwaliteit van de productie en de vlotte verhandeling ervan is niet in lijn met de toegevoegde waarde voor controle. In 2023 zal de Rederscentrale samen met de Europese collega's alles in het werk stellen om de bestaande uitzonderingen te kunnen blijven gebruiken. Een aantal concrete actiepunten worden onder titel 3.3 voorgesteld. Er wordt gehoopt op een luisterend oor van de EU wetgevende instanties om deze alternatieven mogelijk te houden in de relevante wetgevingen.

2.3.4.3. Aanlandplicht

De aanpak van de aanlandplicht en de opmaak van discardplannen blijven onder de aandacht van de Rederscentrale. Regionale lidstaatgroepen dienen jaarlijks gezamenlijke aanbevelingen in bij de Europese Commissie ter aanpassing van de discardplannen. Accurate en voldoende gegevens zijn noodzakelijk om uitzonderingen op de aanlandplicht te bekomen of te behouden.

Op basis van de discardplannen zal de Rederscentrale ook in 2023 fiches actueel houden die per gebied en per visserijtechniek aan de schippers een overzicht geven van welke soorten een uitzondering genieten en welke soorten dienen aangeland te worden.

De Europese visserijsector heeft reeds meermaals de moeilijkheden aangekaart wat betreft uitvoerbaarheid van de aanlandingsverplichting. De Rederscentrale heeft in dit verband al voor de invoering van het GVB erop gewezen dat deze maatregel amper kan meehelpen om het echte doel te bereiken, namelijk het maximaliseren van selectiviteit en het minimaliseren van ongewenste bijvangst. Zodoende vraagt de Rederscentrale dat in het GVB-rapport van de Commissie zeker artikel

15 van het GVB geëvalueerd wordt zodat alternatieven kunnen voorgesteld worden om het echte doel te bereiken.

2.3.4.4. Sociale dimensie van de GVB-doelstellingen

De PO zal ook in 2023 de beroepsvereniging ondersteunen die de enige erkende werkgeversorganisatie is in het sociaal overleg in de visserijsector. Dit in het kader van de GVB-doelstellingen rond tewerkstelling, veiligheid en adequate opleidingen.

2.3.4.5. Financiering en ondersteuning

De hoofdstrategie voor de Rederscentrale in dit verband is het opvolgen voor de leden en de PO zelf hoe de financiering van projecten rond het bereiken van de doelstellingen van het GVB georganiseerd kan worden.

Het EFMZVA is het nieuwe fonds voor ondersteuning van het Europees beleid op het gebied van maritieme zaken, visserij en aquacultuur voor de periode 2021-2027. Rederscentrale is erop gericht om het voor alle vissersvaartuigen van de Belgische vloot mogelijk te maken om steun te bekomen voor verduurzamingsinitiatieven. Vanwege meerdere onvoorspelbare factoren (vb. brexit, energie- en grondstoffencrisis etc.), is het voor rederijen immers een enorme uitdaging om op lange termijn te plannen. Hierdoor is het vaak moeilijk om in te schatten of een investering wel voldoende zal opbrengen ten opzichte van het financieel risico dat eraan verbonden is.

Deel 3: Maatregelen met het oog op de in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013 vastgelegde doelstellingen

3.1. Verbeteren van rentabiliteit en duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden

3.1.1. Derde maatschappelijk Convenant

Zoals de titel 'Op koers naar duurzaamheid' duidelijk stelt, onderschreven partners uit de visserijsector op dinsdag 22 juni 2021 het eerder ingezette engagement om te evolueren richting een verdere verduurzaming in alle schakels van de visserijproductenketen. Dit Convenant kwam tot stand door een samenwerking van de PO met Natuurpunt, de Provincie-West-Vlaanderen, het ILVO, het Departement Landbouw en Visserij en (het kabinet van) de Vlaamse minister bevoegd voor visserij.

Via dit Convenant krijgen allen die betrokken zijn bij de visserij de kans om samen te werken in verschillende teams. Deze buigen zich over drie kerndomeinen: 'beschermen', 'produceren & verwerken' en 'consumeren & communiceren'. Door deze overschrijdende aanpak trachten de partners er op een alomvattende wijze voor te zorgen dat de EU Green Deal gerespecteerd wordt en tegelijkertijd duurzame, kwalitatieve en verse lokale vis wordt gegarandeerd van aan boord tot op het bord. De centrale boodschap van dit Convenant wordt visueel voorgesteld aan de hand van een kompas.

Concrete actiepunten voor 2023 zijn:

- Ontwikkelen van een toekomstvisie omtrent energietransitie.
- Op zoek gaan naar steunmogelijkheden om de vissersvloot operationeel te houden gedurende de energie- en grondstoffencrisis naar aanleiding van het Oekraïne-conflict.
- Gezamenlijk opvolgen van instandhoudingsdoelstellingen en activiteiten op zee met ruimtelijke impact.
- Verder zoeken naar mogelijkheden ter vermindering van ongewenste bijvangst en in het bijzonder beschermde en bedreigde vissoorten via technische maatregelen en/of tijds- en ruimteafhankelijk vissen.
- De nieuwe indicatoren van de VALDUVIS-tool implementeren en de B2C-erkenning verder uitbouwen via een vervolgproject op Visserij Verduurzaamt Support en Market (zie ook 3.1.2.).
- Initiatieven nemen rond afstemmen vraag en aanbod in samenwerking met handelaren via een specifieke werkvergadering.
- Inzetten op instroom van gekwalificeerd personeel binnen de visserijsector.
- De organisatie van een tweede klankbordgroep onder het nieuwe Convenant 'Op koers naar duurzaamheid'.

3.1.2. 'Visserij Verduurzaamt'-erkenning

De Visserij Verduurzaamt-erkenning werd in 2018 gelanceerd op de veilklok in alle Belgische visveilingen en sinds juni 2021 is er ook een B2C-certificeringstraject. Voor de Visserij Verduurzaamt-erkenning van vaartuigen (B2B) werd in 2022 vooral gefocust op de implementatie van VALDUVIS 2.0, zijnde de indicatoren voor meting van verduurzaming die goedgekeurd werden door de stuurgroep.

Daarnaast werden het B2B-lastenboek (vaartuig tot veiling) en de engagementsverklaringen voor rederijen geëvalueerd. In het voorjaar van 2023 zullen alle rederijen uitgenodigd worden om een afspraak te maken met de ILVO-wetenschappers. Tijdens dit contactmoment zullen de resultaten van 2021 bekeken worden, worden er data verzameld voor het jaar 2022 en zullen de verbetertrajecten opgesteld worden. Deze redersgesprekken zijn van groot belang om alle scores af te stemmen met de realiteit en zijn eveneens een voorwaarde om de erkenning te kunnen behouden.

Via de VALDUVIS-tool en de Visserij Verduurzaamt-trajecten bezit de visserijsector enorm veel nuttige informatie over duurzaamheid. In het vervolgproject wensen promotoren ILVO en Rederscentrale gesprekken op te zetten met beheerders van bestaande duurzaamheidsinitiatieven om de VALDUVIS-tool te laten ratificeren als duurzaamheidsstandaard. Zo is er interesse vanuit WWF om hun Viswijzer-score via een technische assessment meer te laten afstemmen op de VALDUVIS-methode. Dit biedt opportuniteiten met betrekking tot het vergroten van de markttoegang van onze vloot. Zo zijn de duurzaamheidscriteria van Colruyt gebaseerd op de WWF-Viswijzer.

Momenteel zijn een 15-tal marktdeelnemers die een B2C Visserij Verduurzaamt-certificaat hebben bekomen. Dit zijn retailers, groot- en kleinhandelaren. Binnen het vervolgproject is er in 2023 de intentie om met de VLV en VISGRO als trekkers het aantal marktdeelnemers die toonbaar producten van Visserij Verduurzaamt-erkende vaartuigen mogen verhandelen, verder op te schalen. Marktonderzoek o.a. via VLAM wijst uit dat kleinhandelaren en marktkramers instaan voor een groot deel van het aanbod van Visserij Verduurzaamt-erkende visserijproducten aan de consument. Bij de verdere opschaling van de B2C-erkenning vormen zij bijgevolg een belangrijke doelgroep. Ten slotte wordt ook het B2C-lastenboek herzien.

3.2. Ongewenste vangsten vermijden en beperken, of zo goed mogelijk benutten zonder een nieuwe markt te creëren

De Rederscentrale zet al jaren in op het vermijden van ongewenste vangsten via een verhoogde selectiviteit. Ook in 2023 wordt verder gezocht naar en meegewerkt aan het testen en uitwerken van selectieve vistuigen. Het laatste decennium werden reeds heel wat aanpassingen in het net en aan het vistuig uitgetest, al dan niet met succesvolle resultaten. Wel is er nog het lopende project 'LED there be light' waarbij ook in 2023 testen zullen uitgevoerd worden met lichtgevend materiaal, LEDs, en andere lichtbronnen verwerkt in verschillende netontwerpen en visserijtechnieken. Dergelijke initiatieven worden ook opgevolgd binnen de Task Force van het Convenant 'Op koers naar duurzaamheid'. Ongewenste vangsten vermijden of – indien onvermijdbaar in de gemengde visserij – minimaliseren, blijft het streefdoel van de PO.

De uitvoering van de aanlandplicht heeft voor initiatieven gezorgd voor het voldoen aan de voorwaarden om uitzonderingen te bekomen. In de discardplannen is er voor 2022 een verlenging van de huidige overlevings- en de-minimis-uitzonderingen. Een belangrijke overlevingsuitzondering is die voor schol, mits de verplichting voor het groot vlootsegment om te vissen met een Flip Up Rope (steenschot) of het Benthos-ontsnappingspaneel en voor het klein vlootsegment om de sleepduur van negentig minuten niet te overschrijden. Daarnaast komen in de discardplannen ook overlevingsuitzonderingen voor rog en tarbot en de-minimis uitzonderingen voor tong en enkele andere soorten voor.

De Rederscentrale ontvangt overzichten vanuit de Dienst Visserij met hoeveelheden discards enerzijds en ondermaatse aanlandingen onder de aanlandplicht anderzijds, die op maandelijkse basis worden

overlopen binnen de Quotacommissie. Rederscentrale zal rederijen er ook in 2023 nadrukkelijk op wijzen dat teruggooi cijfers steeds correct in het logboek gerapporteerd moeten worden.

3.3. Bijdragen aan de traceerbaarheid van visserijproducten en aan de toegang tot duidelijke en uitgebreide consumenteninformatie

Voor 2023 zal betreffende traceerbaarheid van visserijproducten verder gewerkt worden op basis van het elektronisch logboek, wat verplicht is voor elk vissersvaartuig en een sluitende traceerbaarheid nastreeft tot bij eerste verkoop van de vangsten. Dit geeft de mogelijkheid om de aangevoerde producten verder in de keten te traceren. De Rederscentrale is tevens promotor van Visserij Verduurzaamt waarin aan de hand van het verder uitbouwen van het B2C-traject nog meer aandacht besteed zal worden aan het traceren van producten aangevoerd door een Visserij Verduurzaamt-erkend vaartuig tot bij de consument.

Via het project 'Digitalisering' zal tevens ingezet worden op een verbeterde gegevensregistratie, visualisatie en traceerbaarheid. Dit moet mee leiden tot het opzetten van een vlottere en kwaliteitsvollere transit van visserijproducten vanuit de aanlandingshavens die gebruikt worden na de brexit tot het eerste verkooppunt. Concreet worden vaartuigen via dit project voorzien van weegschalen, printers, de VISTools-technologie en nieuwe viskisten. Door de aanwezigheid van printers die gekoppeld zijn aan de weegschaal kan elke viskist op een vlottere manier voorzien worden van de nodige informatie zoals voorgeschreven door de Europese wetgeving, zoals het vistridentificatienummer. Deze kisten zouden tevens voorzien worden van RFID-tags waarbij de inhoud van de viskist kan worden opgeslagen in een database en doorheen heel het traject geraadpleegd kan worden, maar op dit moment zijn er nog geen middelen ter beschikking om die tags effectief te activeren. Rederscentrale wenst in 2023 in samenspraak met het Departement Landbouw en Visserij verdere financieringsmogelijkheden te bekijken waardoor een sluitende traceerbaarheid van de vis gedurende het volledige traject kan gegarandeerd worden.

Bovendien zal deze verbeterde gegevensregistratie rechtstreeks voordeel hebben voor de bedrijfsvoering van de reder. Met de VISTools-toepassingen (Live View en Analytics) zullen reders meer inzicht krijgen in eigen visserijactiviteiten met uitgebreide overzichten van eigen besomming, visgronden en opbrengsten tot op sleepniveau. Zodoende kunnen reders zich sneller aanpassen aan de post-brexit context door betere inzichten te verwerven in de eigen visserijactiviteiten.

3.4. Bijdragen tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij

De PO rapporteert op regelmatige basis, onder andere via het informatieblad, over de nationale en internationale regelgevingen met het oog op het vermijden van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij. De medewerkers staan constant klaar voor reders en bemanning om eventuele vragen hierover te beantwoorden en te helpen met het oplossen van onduidelijkheden.

3.5. Verbeteren van de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten op de markt brengen

3.5.1. Continuïteit marktaanvoer

De Rederscentrale komt tot de vaststelling dat de vraag naar en het prijsaanbod voor de producten van de leden het best evolueren bij een zo continu mogelijk aanbod in de Vlaamse veilingen. Het voordeel van een continu aanbod houdt in dat lokale kopers steeds de vis kunnen aankopen die ze wensen. Tevens draagt dit bij tot het behoud en versterking van de Belgische markt, waardoor het minder zal voorkomen dat vangsten verhandelen via buitenlandse havens als meer rendabel wordt aanzien.

Verder is het voor kopers zeer nuttig om de correcte aanvoer op voorhand te kunnen inschatten en zich zodoende te kunnen richten op aankoop in de eigen Vlaamse visveilingen. De Rederscentrale zal daarom in 2023 de leden opnieuw wijzen op het belang van het zo correct mogelijk overmaken van de aanvoerverwachtingen aan de Vlaamse visveilingen.

De Rederscentrale werkt onder het principe dat het nuttig blijft om de productie van de Belgische vloot in de thuishavens te kunnen afzetten en om de nodige middelen te voorzien om dit ook van de verre visgronden mogelijk te maken. Veel factoren hebben hun invloed om een systematische aanlanding te verzekeren. Aflossing bemanning, weersomstandigheden, aanlopen van havens om te bunkeren, tijdstip van onderhoudsbeurten op de scheepswerven, etc. De verre visgronden en de aangehaalde factoren zijn dan niet altijd een efficiëntie om op vaste tijdstippen aan te landen en de markt te voorzien van een evenwichtige aanvoer. Toch zal de Rederscentrale verder blijven inzetten samen met haar leden om de markt zo gunstig mogelijk te bevoorraden.

De vraag blijft naar de Europese en Vlaamse overheden om in gelijk welke haven een uitzonderingsmogelijkheid op het 100% wegen bij aanlanding aan te wenden en dit ook zo te voorzien in de herziene controleverordening. Wij vragen ook dat het unilateraal verstrengen van de verplichte weging bij aanlanding door een de facto verplichting te sorteren per grootteklasse bij aanlanding kan vermeden worden. Zonder deze uitzondering wordt de Vlaamse sector benadeeld zeker in tijden van crisis waarbij een aanlanding tot tien procent duurder wordt indien gekozen wordt voor de eigen thuishavens. Ook de nevenbedrijven worden hierdoor getroffen, visveiling, visverwerking en diverse toeleveranciers. Het is dan ook uitermate belangrijk dat de uitkomst van de dialoog over een nieuwe controleverordening voorziet dat via een steekproefplan een vlot gebruik van aanlandingshavens dicht bij de visgronden mogelijk blijft. De Rederscentrale en de partners in de verdere visserijproductenketen streven ernaar om door de combinatie van de data van VISTOOLS en het logboek de doelstelling van de verplichte weging bij aanlanding te behalen zonder dat de volledige supply chain verstoord wordt.

3.5.2. Verkoopssystemen op de veiling

Dit is een onderwerp dat bij elke zitting van de Werkgroep Veilingen aan bod komt. Het uitwerken en implementeren van nieuwe verkooptechnieken, verkoopmomenten of evoluerende dienstverlening door de veiling, in samenspraak met de PO, spelen een belangrijke rol in het streven naar een ideale afstemming tussen vraag en aanbod. De reders maken de afweging of het niet nuttig zou zijn de blokverkoop per vaartuig toe te passen voor alle vissoorten. De prijschommelingen zouden hiermee beperkt kunnen worden en het nadeel van de soms gelote verkoopplaats weggewerkt. De introductie ligt nogal gevoelig bij de handel waardoor een stapsgewijs proces samen met de veiling uitgewerkt zou moeten worden.

Momenteel onderzoeken de Vlaamse Visveilingen een nieuw veilsysteem. Het huidige veilsysteem wordt vanaf 2024 niet meer ondersteunt door AUCXIS. De Rederscentrale zal dan ook regelmatig een stand van zaken bespreken met de visveilingen teneinde een vlotte overgang te garanderen.

Momenteel loopt er een studie om garnaal vaker van aanvoer tot consument in Vlaanderen te behouden. Het opzetten van lokale machinale pelmogelijkheden als alternatief voor transport van en naar faciliteiten waar met de hand gepeld wordt, zou bijdragen aan het inperken van de ecologische voetafdruk van dit in Vlaanderen populair visserijproduct.

3.5.3. Vooropgestelde prijzen

De Rederscentrale zal ook in 2023 via adviezen aan de overheid in de Quotacommissie of via eigen besluiten in de Raad van Bestuur, maatregelen voorstellen om de aanvoer af te stemmen op de verwachte vraag. De PO zal ook haar leden opnieuw adviseren om aan de verkooppunten op te leggen hun productie niet onder bepaalde vooropgestelde prijzen te laten vertrekken. Een indicatie van vooropgestelde prijzen, opgesteld op basis van constante opvolging van de marktgegevens, wordt door de Rederscentrale ter beschikking gesteld.¹⁰

De leden brengen de verkooppunten op de hoogte van hun eigen grenzen aan dewelke ze hun productie wensen te veilen. Als de prijzen vooropgesteld door de leden niet in lijn liggen met hun grensprijzen, dan worden de onverkochte producten toegewezen aan een afnemer die met de PO een akkoord heeft voor afname van onverkochte aanvoer. De leden worden vergoed op basis van de bijdragen die ze hebben geleverd in een zogenaamd opvangfonds.

De Rederscentrale beoogt telkens om de hoeveelheid producten die de minimumprijs van haar leden niet bereikt, te beperken. In 2021 was er 1,28% van de totale aanvoer dat de drempelprijs van de reders niet haalde en dus aan de markt voor menselijke consumptie onttrokken werd. Ook in 2023 wordt ernaar gestreefd om de totale hoeveelheid uit de markt genomen producten te minimaliseren. De PO zal de evolutie nauwgezet opvolgen en haar leden erop wijzen om bepaalde kleine vissoorten die gevoelig zijn aan minimumprijzen te vermijden.

Tevens zal op de Werkgroep Veilingen aan bod komen dat tijdens marktversturende omstandigheden korter op de bal moet worden gespeeld en dat de adviezen over minimumprijzen vaker geëvalueerd en indien nodig aangepast moeten worden aan de marktomstandigheden op dat moment.

3.5.4. Kwaliteit

De Rederscentrale wijst haar leden geregeld op het belang van de kwaliteit van de visproducten. Zowel het correct en zorgvuldig verwerken van de vis alsook het inperken van de duur van de zeereizen, dragen bij tot de aanlanding van kwalitatieve producten op de veilingen en hebben een positieve invloed op de marktforming van de aangevoerde producten. De monitoring van de temperatuur van het visruim, het verschil in buitentemperatuur en watertemperatuur, en het optimaliseren van de verblijfstijd van de vis bovendeks, spelen ook een belangrijke rol in de kwaliteit van het product. De analyse van de invloed van deze parameters op de finale KIM-score en de toepassing van de resultaten aan boord, kunnen uiteindelijk een positieve invloed hebben op de visprijzen in de veiling. In 2023 zal de PO bekijken welke mogelijkheden er zijn om collectieve projecten onder het nieuw Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Aquacultuur (EFMZVA) in te dienen omtrent de optimalisering van de kwaliteit van visserijproducten aan boord.

---

¹⁰ Zie bijlage 4 voor drempelprijzen 2021

In de Werkgroep Veilingen komt het aspect kwaliteit voortdurend aan bod. Een belangrijk gegeven in deze materie is de open communicatie met de reder die zijn of haar vis aanbiedt. Zo'n 80% van de aankopen op de Belgische veilingen gebeurt vanop afstand. Daarom wordt de KIM-score door de VLV aanzien als een betrouwbare bron van informatie voor de afstandskopers.

3.5.5. Marktstandaarden

De diversiteit van het aanbod van doelsoorten en sorteringen in de Belgische Visserij is groot. De vraag wordt dan ook gesteld of vereenvoudiging van sortering niet opportuun zou zijn. Onze belangrijkste doelsoort tong wordt momenteel gesorteerd in negen grootteklassen terwijl de Europese regelgeving bepaald is op vijf. Dit geldt evenzeer voor andere doelsoorten. Marktgericht is dit voor sommige kopers een extra service. Overleg met kopers is hierbij aangewezen.

De Rederscentrale werkt actief mee aan adviezen van EAPO en de Marktenadviesraad (MAC) aan de Europese Commissie over een herziening van de bestaande regelgevingen rond marktstandaarden. De Rederscentrale is van mening dat standaarden niet zouden opgelegd moeten worden door overheden, maar dat de sector zelf die standaarden zou moeten vastleggen op lokale basis. Bij door de overheid opgelegde marktstandaarden blijft een inconsistentiemogelijkheid met de operationele instandhoudingsreferentiemaat.

De Europese Commissie werkt daarentegen aan een introductie van duurzaamheidscriteria in de marktstandaarden om tegemoet te komen aan een nood om de Green Deal-doelstellingen te kunnen opvolgen. Alhoewel het positief blijkt dat duurzaamheidscriteria niet door privé-instellingen worden bepaald, zal de Rederscentrale via EAPO en de MAC het standpunt blijven verdedigen dat een EU-verordening niet de beste tool is om deze stappen te zetten. Er zal ook meegezocht worden naar andere mogelijkheden om dit waar te maken.

3.6 Economische rentabiliteit vergroten

De economische rentabiliteit van vissersvaartuigen hangt in grote mate af van twee variabele factoren, namelijk de vis- en brandstofprijzen. De visprijzen hebben natuurlijk een invloed op de inkomstenkant, maar ze vormen ook de basis voor een belangrijke kostenfactor, namelijk verloning. Maatregelen om vraag en aanbod in evenwicht te houden zijn dan ook noodzakelijk en de PO zal blijven nauwlettend toezien op de evolutie van de marktsituatie.

Langs de kostenkant, is het belangrijk om een optimale logistieke keten te verzekeren. De PO blijft in overleg met de Vlaamse overheid en de Vlaamse veilingen streven naar de meest efficiënte en meest duurzame manier om de visserijketen in België te bevoorraden, zodat alle schakels in de keten kunnen blijven groeien. Zeker nu we te kampen hebben met een energie- en grondstoffencrisis omwille van het Oekraïne-conflict staat de economische rentabiliteit van rederijen enorm onder druk. Crisissteun zal ook in 2022 noodzakelijk zijn om de Vlaamse vissersvloot operationeel te houden (Zie deel 5 'Crisismanagement'). Daarnaast zal de sector, ondanks de vele inspanningen die reeds in het verleden zijn gedaan, verder inzetten op brandstofefficiëntie. In het voorjaar zal EFMZVA operationeel zijn, wat opnieuw mogelijkheden inzake energiebesparing zal bieden. Tevens wordt door de Convenantpartners in november 2022 een seminarie rond energietransitie georganiseerd, waarop in 2023 zal verder gewerkt worden om een toekomstvisie rond energietransitie vorm te geven.

Deel 4: Bijzondere maatregelen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.

4.1. Ongunstige marktmogelijkheden

De Rederscentrale zal ook in 2023 maatregelen adviseren om de aanvoer tijdens de maanden met afzetmoeilijkheden te beperken (zie ook 2.1.2 Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis). Dit gebeurt ten eerste door een advies van de Quotacommissie aan de Dienst Visserij. Verder kan de PO nog eigen maatregelen opleggen. Deze maatregelen worden bepaald binnen de Raad van Bestuur van de Rederscentrale.

De Rederscentrale zal ook in 2023 overleg organiseren met de verkooppunten om eventuele marktstrategieën te bepalen in functie van de vraagverwachtingen en de aanbodmogelijkheden, zoals hierboven omschreven.

4.2. Acties rond marketing

De promotie van Vlaamse visserijproducten blijft een continu aandachtspunt van de Rederscentrale. Het promoten van de producten van de lokale aanvoer bij het brede publiek lijkt cruciaal om de verse vraagmarkt in stand te houden. Differentiatie ten opzichte van concurrerende aanvoer of productie is belangrijk om cateraars, restaurants en groothandel te overtuigen om de verse visaankopen hoofdzakelijk op aanvoer van leden van de Rederscentrale te concentreren. Een lokale verankering blijkt hierop een gunstige invloed te hebben en daarom wordt er samengewerkt met de Vlaamse veilingen. Een gezamenlijke (Rederscentrale, veilingen, vereniging van handelaars) aanwezigheid op nationale of internationale beurzen lijkt dan ook opportuun.

Via een gerichte promotiecampagne zal Rederscentrale er in samenwerking met VLAM naar streven om met een verhoogde vraag naar wilde vis een eerlijke prijs bij eerste verkoop te bekomen. De Rederscentrale is lid van de Sectorgroep 'Visserij en Aquacultuur' van VLAM die ook voor 2023 een gevarieerd jaarprogramma heeft uitgewerkt ter promotie van Vlaamse visserijproducten. Voor 2023 werkt VLAM verder met een solide contentmarketing die als doel heeft de consument te informeren en op die manier de vraag naar 'vis van bij ons' te bevorderen. De campagne zal blijven draaien rond de vijf pijlers: lokaliteit, duurzaamheid & ecologie, gezondheid & productkennis en prijs. De artikels, video's en infografieken zullen gecentraliseerd blijven op het 'Lekker van bij ons'-platform, meer specifiek op visvanbijons.be. Voor 2023 worden een achttal nieuwe artikels voorzien. Momenteel bestaan er +/- 120 artikels specifiek over visserij en aquacultuur. De bedoeling is om deze in 2023 te actualiseren waar nodig en opnieuw aan te bieden via de (sociale) media kanalen.

De VLAM sectorgroep Vis zal zich in 2023 ook specifiek richten op goedkopere vissoorten. Vis wordt algemeen naar voor geschoven als 'duur', maar ondanks dit etiket en de inflatie zijn er ook nog vissoorten die betaalbaar zijn voor zeer brede doelgroepen, zoals bijvoorbeeld pieterman, steenbolk of heek. Deze gerichte campagnes zouden moeten leiden tot een hoger percentage aan Vlamingen die op regelmatige basis Vis van bij Ons aankoopt. Tot slot organiseert VLAM op geregelde basis een

ketenoverleg, met aanwezigheid van zowel aanvoerders, veilingen als afzet, teneinde kort op de bal te kunnen spelen en voor soorten die tijdelijk een moeilijke afzet kennen gerichte bijkomende promotie te voeren.

De sectorgroep Vis organiseert ook de Vlaamse aanwezigheid op de Seafood Expo Global, die van 25 tot 27 april 2023 plaatsvindt in Barcelona en die zich al jarenlang de grootste visbeurs ter wereld mag noemen. Tot slot wenst VLAM haar partnerschappen met North Sea Chefs en Westtoer, onder meer via ondersteuning van het lopende project 'Zee van Smaak', verder uit te bouwen.

Deel 5: Crisismanagement

De coronacrisis en later de inval van Oekraïne door Rusland hebben geleid tot een explosieve stijging van de energie- en grondstoffenprijzen. Dit heeft een aanzienlijke impact op de exploitatie en de rentabiliteit van rederijen over heel Europa en dus ook op Vlaamse rederijen. Het is primordiaal dat vaartuigen kunnen blijven uitvaren om de bevoorrading te blijven garanderen alsook de werkgelegenheid in de visserijketen te behouden. Om ervoor te zorgen dat de visserijactiviteiten kunnen blijven plaatsvinden, is Europese steun noodzakelijk, enerzijds op korte termijn, om het hoofd te kunnen bieden aan de huidige crisis en de voedselbevoorrading te garanderen. Anderzijds is er op lange termijn financiële steun nodig voor meer onderzoek en middelen om zo de ambitieuze doelstellingen van zowel de sector als de EU inzake energietransitie mogelijk te maken.

De Oekraïne-situatie zal ongetwijfeld ook de komende tijd nog een impact hebben op de energie- en grondstoffenprijzen. Op dit moment gaat de brandstofkost richting 35% van de omzet van rederijen, waardoor er amper nog financiële ruimte is voor de reguliere uitbating van de rederij en noodzakelijke investeringen of onderhoud van het vaartuig. De activiteiten tijdelijk staken is voor velen geen optie, omdat kredieten moeten terugbetaald worden en omdat er de vrees is dat bemanningsleden andere oorden gaan opzoeken.

Kort na de aanvang van de Oekraïne-crisis heeft de EU het tijdelijk crisiskader gelanceerd, waarbij lidstaten steun mogen geven aan bedrijven voor aanpak van de gevolgen van deze crisis, zonder aan de voorwaarden van staatssteun te moeten voldoen die onder gewone omstandigheden gelden. De Rederscentrale overlegt over de verdere mogelijke toepassing in de visserijsector met de bevoegde overheden, net als voor de toepassing van de mogelijkheden onder het EFMZV en het EFMZVA.

Begin oktober 2022 werd door het Departement Landbouw een Visserij bevestigd dat zij momenteel de laatste hand leggen aan een overzicht van de benutte en eventueel nog beschikbare budgetten van het aflopende EFMZV. Dit fonds liep in principe eind 2020 af, maar projecten kunnen nog uitgevoerd worden tot eind 2023. De Europese Raad en het Europees Parlement, moesten daarvoor wel nog een aanpassing van de wetgeving goedkeuren, waardoor in de EFMZV-verordening een artikel over steunmogelijkheden voor aanpak van een crisis werd toegevoegd.

In de verordening over het nieuwe EFMZVA, dat operationeel zou zijn vanaf het voorjaar van 2023, is wel al een artikel rond de crisisaanpak (artikel 26) voorzien. De Europese Commissie heeft in dit verband richtlijnen gepubliceerd over hoe de lidstaten het gebruik van ondersteuningsmogelijkheden nationaal kunnen uitvoeren. Rederscentrale heeft reeds een projectvoorstel voor steun aan rederijen uitgeschreven, maar wacht nog bevestiging van de betrokken overheden onder welk financieringsinstrument het project best ingediend wordt.

Deel 6: Sancties en controlemaatregelen

6.1. Algemene maatregelen en sancties

Om een evenwichtige markt te creëren kan de PO extra beperkingen of maatregelen opleggen, die bij niet-naleving worden onderworpen aan een geldelijke sanctie. In het kader van de optimalisering van de rogquota 2023 zal de PO opnieuw een heffing toepassen op de aanlanding van rog sortering 4. Concreet betekent dit dat de leden van de Rederscentrale (alle vissersvaartuigen onder Belgische vlag) die rog sortering 4 (roggen van 0,3 tot 1 kg) aanlanden, door de PO een heffing van 4 euro per kilogram aangerekend worden. Daarnaast zal ook in 2023 enkel stekelrog, blonde rog en gevlekte rog mogen aangeland worden. Gezien de verwachte exponentiële stijging van het golfrogquotum voor 2023 zal Rederscentrale overwegen ook toe te laten dat golfrog uit de 7de van meer dan 1kg mag aangevoerd en verkocht mag worden zonder heffing van 4 euro per kg.

Gezien de vermoedelijke verhoging van het kabeljauwquotum in de Noordzee, zal in 2023 overwogen worden om de sinds 1 januari 2021 geldende PO-maatregel af te schaffen.

Ten slotte werd vanaf 1 oktober 2022 een nieuwe PO-maatregel uitgevaardigd waarbij de verkoop van schelvis uit de vangstgebieden 7a en 7b-k van minder dan 370 gr of kleiner dan 35 cm onderworpen wordt aan een heffing van 1 euro per kg. De PO zal haar leden adviseren om ook deze maatregel in 2023 verder te zetten.

Algemeen bepalen de statuten van de PO als sanctie, dat een lid kan uitgesloten worden wegens niet tegemoet komen aan de verplichtingen die uit de statuten, uit het huishoudelijk reglement en/of uit de beslissingen van de Raad van Bestuur, of van de algemene vergadering van de PO Rederscentrale, voortvloeien. Deze sanctie kan ook toegepast worden indien het lid de vastgestelde bijdragen niet betaalt, daden verricht die met de belangen van de PO strijdig zijn of in de laatste twee kalenderjaren geen vissersvaartuig heeft uitgebaat.

6.2. Sancties met betrekking tot de quotamaatregelen

De quotamaatregelen 2023 worden eind 2022 vastgelegd, rekening houdend met het Visplan van de PO. Die maatregelen zullen ook sancties omvatten voor de volgende inbreuken:

- Niet-naleving van de vangstbeperkingen.
- Niet-naleving van de visserij-inspanningsbeperkingen.

Bij melding door de competente overheden aan de PO van de inbreuken van de leden, zal de PO analyseren en rapporteren of verdere maatregelen dienen te worden genomen om het opnieuw voorkomen van die inbreuken te vermijden.

Bijlage: Indicatoren

Outputindicatoren

- Minimaal 75% aanvoer van beschikbare quota en niet boven de 100%, voor 75% van de doelsoortquota.
- Opvolgen van de PO-maatregel voor een optimaal beheer van het rogquotum.
- Alle door de overheid gemelde inbreuken van de leden tijdig analyseren en voor minstens 50% maatregelen formuleren om herhaling te voorkomen.
- Minstens drie overlegmomenten met de handel met focus op een continue marktaanvoer om een continu aanbod voor lokale kopers te creëren en in stand te houden.
- Trachten om de leden te overtuigen om in vergelijking met de voorbije jaren, nog meer in te zetten op differentiatie van visgronden.
- Minstens vier bijeenkomsten met de VLV organiseren waarbij de commercialiseringsmogelijkheden van de Vlaamse visserijproducten aan bod komen.
- Via zesmaandelijks managementoverleg met de VLV op middel- en lange termijn een afsprakenkader voor een duurzame samenwerking opzetten.
- In samenwerking met de VLV en de Stedelijke Vismijn Nieuwpoort initiatieven nemen om de aan- en verkoop in de thuishavens te stimuleren.
- In samenwerking met de VLV en Stedelijke Vismijn Nieuwpoort stimulerende maatregelen nemen om de aanvoer in thuishavens te maximaliseren.
- De mogelijkheid onderzoeken om de aaneensluitende blokverkoop voor uit te breiden.
- Meewerken aan de uitwerking van de verbetertrajecten in het kader van de Visserij Verduurzaamt-erkenning.
- De nieuwe indicatoren van de Valduvis-tool implementeren en de B2C-erkenning verder uitbouwen via het project Visserij Verduurzaamt II.
- Testen uitvoeren op commerciële vissersvaartuigen onder het lopende project 'Led there be light'.
- Inzetten op brandstofefficiëntie in het kader van de energietransitie via de realisatie van een proefproject op een commercieel vaartuig.
- Tien vergaderingen van de Quotacommissie organiseren waaruit tien adviezen aan de overheid voortvloeien.
- Door een goede verstandhouding met PO's in de andere lidstaten quotaruilen aanbrenen.
- Visplan opmaken begin december.
- Meewerken aan de aanpak van knelpuntsoorten ten gevolge van de aanlandingsverplichting.
- Fiches ontwikkelen die per gebied en per visserijtechniek aan de schippers een overzicht geven van welke soorten een uitzondering op de aanlandplicht genieten en welke soorten dienen aangeland te worden.
- Acties ondernemen in samenwerking met collega's uit andere Europese lidstaten voor het vrijwaren van de bestaande visgronden.
- Verslaggeving van de uitwerking van het Convenant (via informatieblad).
- Alle vergaderingen die van belang zijn voor de Vlaamse visserijbelangen in EAPO en de AC's bijwonen.
- Via EAPO en de MAC meewerken aan adviezen aan de Europese Commissie om de bestaande regelgeving rond marktstandaarden – waaronder kwaliteitsaanduiding – te herzien.
- Verslaggeving van EAPO en AC's (via informatieblad).
- Via de Technische Werkcommissie Visserij en de SALV meewerken aan minimum vier adviezen aan de Vlaamse overheid.
- Maandelijkse actuele informatie communiceren via de eigen website en het informatieblad.

- Via aanwezigheid in de Sectorgroep Visserij van VLAM de campagnes Vissen van het Seizoen en Vis van het Jaar realiseren.
- Via geregelde bijeenkomsten van een VLAM-ketenoverleg bijkomende promotiecampagnes ontwikkelen voor vissoorten die tijdelijk te kampen hebben met afzetmoeilijkheden.
- Strategische ontwikkeling van de VLAM opvolgen via aanwezigheid in de Bestuursraad.
- Onderzoeken en evalueren van nieuwe marktmogelijkheden in samenwerking met de VLV zoals schartong en zeekeet in Zuid-Europa.
- Verder inzetten op veiligheid via PREVIS om arbeidsongevallen in de visserijsector tot een minimum te herleiden.
- Bezetting van 75% halen op de geplande opleidingen.
- Minimum twee vergaderingen organiseren die de belangen van de kust- en garnalvisserij behartigen.
- Het dossier rond de Belgische garnalvisserij in Nederlandse wateren van nabij blijven opvolgen en een vergunning voor post 31/12/2022 te verwezenlijken.
- Deelnemen aan een onderzoekssamenwerking rond garnalvisserij met vertegenwoordigers uit Nederland, Denemarken en Duitsland.
- De implementatie van de PRF & SUP-richtlijnen opvolgen.
- Het project Fishing for Litter verder stimuleren binnen de Belgische vissersvloot, alsook communicatie over de resultaten naar het brede publiek.
- Productie- en marketingplan 2023: goedgekeurd plan, tussentijdse evaluatie en activiteitenrapport achteraf.
- Samen met groothandelaren en verwerkingsbedrijven inzetten op een betere verwerking van goedkopere soorten zoals poot en steenbolk (vb via investering verwerkingsmachines).
- Mogelijkheid tot vereenvoudiging van het aantal sortering-grootteklassen in overleg met reders, kopers en de VLV bekijken.

Resultaatsindicatoren

- Gemiddelde dagbesomming groot vlootsegment: € 7.000
- Gemiddelde dagbesomming klein vlootsegment: € 3.000
- De aanvoerwaarde in buitenlandse havens <25% van de omzet.
- Een stabiele aanvoer van inktvissoorten over het hele jaar heen teneinde een sterke afzetmarkt te creëren.
- Mikken op een stabiele marktprijs voor rog aan de hand van een gespreide aanvoer over het jaar heen en het aanmoedigen van rederijen om de specifieke visserij op rog voornamelijk toe te leggen op de laatste dagen van de zeereis.
- Voor de soorten en visserijen waarvoor een de-minimis uitzondering voor de aanlandingsverplichting geldt, de aanvaarde percentages niet overschrijden.
- Via de promotiecampagnes en ketencontacten een aankoop aan verse vis per capita in België realiseren van >1,7 kg.
- In samenwerking met ILVO ernaar streven dat 90% van de Belgische vissersvaartuigen in bezit is van de Visserij Verduurzaamt-erkenning.
- Samen met VISGRO en VVV streven naar een verdubbeling van het aantal marktdeelnemers onder het project Visserij Verduurzaamt market II.
- Gemiddelde winstgevendheid leden: 5% (Pas gekend 6 maanden in het volgende jaar – afstemming met informatie van overheid).
- Uit de markt genomen producten beperken tot minder dan 1% van de totale aanvoer.
- Een gemiddelde prijs voor schol op maandbasis in Belgische veilingen van minimum €1,60 over alle grootteklassen.

- Een gemiddelde prijs voor tong op maandbasis in Belgische veilingen van minimum €9,50 over alle grootteklassen.
- Rederijen overtuigen om nog verder in te zetten op de kwaliteit van hun aangevoerde vis. Concreet streven we ernaar om in 2023 voor 15% van de aangevoerde tong een KIM-score E te bekomen.
- Via preventiemaatregelen het aantal (arbeids)ongevallen op een lager niveau brengen.

Bijlage: Drepelprijzen 2022

VISSOORT	GROOTTE - KLASSE KG of CM	PR VORM	VERSH. KLASSE	STOPPRIJS EURO/KG
ANDERE PONEN	1 (0,250 EN MEER)	G	E,A	0,25
		NG	E,A	0,20
BOT	1 (MEER DAN 0,3)	G	E,A	0,30
		NG	E,A	0,25
	2 (VAN 0,2 TEM 0,3)	G	E,A	0,25
		NG	E,A	0,20
CONGERAAL (Kongel)	1 (7 EN MEER)	G	E,A	0,70
		NG	E,A	0,60
	2 (VAN 5 TOT 7)	G	E,A	0,45
		NG	E,A	0,40
	3 (VAN 0,5 TOT 5)	G	E,A	0,20
		NG	E,A	0,15
DOORNHAAI	1 (2,2 EN MEER)	G	E,A	0,65
		NG	E,A	0,65
	2 (VAN 1 TOT 2,2)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,55
	3 (VAN 0,5 TOT 1)	G	E,A	0,30
		NG	E,A	0,30
ENGELSE POON	1 (1 EN MEER)	NG	E,A	0,80
	2 (VAN 0,4 TOT 1)	NG	E,A	0,55
	3 (VAN 0,2 TOT 0,4)	NG	E,A	0,30
	4 (VAN 0,06 TOT 0,2)	NG	E,A	0,20
HARING	1 (0,250 EN MEER)	NG	E,A	0,10
	2 (VAN 0,125 TOT 0,250)	NG	E,A	0,20
	3 (VAN 0,085 TOT 0,125)	NG	E,A	0,15
	4 (VAN 0,050 TOT 0,085)	NG	E,A	0,10
HEEK (Mooie meid)	1 (> 50 cm)	G	E,A	0,90
	2 (> 40 cm TEM 50 cm)	G	E,A	0,70
	3 (> 30 cm TEM 40 cm)	G	E,A	0,50
HONDShAAI	3 (VAN 0,5 TOT 1)	G	E,A	0,25
		NG	E,A	0,20
HONDSTONG	2 (> 35 cm)	G	E,A	0,45
	3 (> 30 cm TEM 35 cm)	G	E,A	0,25
KABELJAUW	1 (7 EN MEER)	G	E,A	1,15

		NG	E,A	0,80
	2 (VAN 4 TOT 7)	G	E,A	1,15
		NG	E,A	0,80
	3 (VAN 2 TOT 4)	G	E,A	1,05
		NG	E,A	0,60
	4 (VAN 1 TOT 2)	G	E,A	0,85
		NG	E,A	0,45
	5 (VAN 0,3 TOT 1)	G	E,A	0,60
		NG	E,A	0,30
KATHAAI	1 (2 EN MEER)	G	E,A	0,30
		NG	E,A	0,30
KOOLVIS	1 (5 EN MEER)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,45
	2 (VAN 3 TOT 5)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,45
	3 (VAN 1,5 TOT 3)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,40
	4 (VAN 0,3 TOT 1,5)	G	E,A	0,50
		NG	E,A	0,20
LENG	1 (5 EN MEER)	G	E,A	0,75
		NG	E,A	0,60
	2 (VAN 3 TOT 5)	G	E,A	0,75
		NG	E,A	0,55
	3 (VAN 1,2 TOT 3)	G	E,A	0,70
		NG	E,A	0,50
LOM, TIJGER, WOLF	2	G	E,A	0,25
MAKREEL	1 (max 50 per 25 kg)	NG	E,A	0,20
	2 (51-125 per 25 kg)	NG	E,A	0,20
	3 (126-250 per 25 kg)	NG	E,A	0,20
RODE POON	1 (1 EN MEER)	NG	E,A	0,35
	2 (VAN 0,4 TOT 1)	NG	E,A	0,35
	3 (VAN 0,2 TOT 0,4)	NG	E,A	0,30
	4 (VAN 0,06 TOT 0,2)	NG	E,A	0,20
ROG	1 (5 EN MEER)	NG	E,A	1,40
	2 (VAN 3 TOT 5)	NG	E,A	1,05
	3 (VAN 1 TOT 3)	NG	E,A	0,70
	4 (VAN 0,3 TOT 1)	NG	E,A	0,50
SCHAR	1 (0,25 EN MEER)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,45
	2 (0,13 TOT 0,25)	G	E,A	0,40
		NG	E,A	0,30
SCHARTONG	1 (> 35 cm)	G	E,A	1,00

<i>(Schotse schol)</i>	2 (30 - 35 cm)	G	E,A	0,70
	3 (< 30 cm)	G	E,A	0,50
SCHELVIS	1 (1 EN MEER)	G	E,A	0,70
		NG	E,A	0,50
	2 (VAN 0,57 TOT 1)	G	E,A	0,70
		NG	E,A	0,50
	3 (VAN 0,37 TOT 0,57)	G	E,A	0,60
		NG	E,A	0,40
	4 (VAN 0,17 TOT 0,37)	G	E,A	0,50
		NG	E,A	0,30

SCHOL	1 (0,6 EN MEER)	G	E,A	1,05
		NG	E,A	0,55
	2 (VAN 0,4 TOT 0,6)	G	E,A	1,05
		NG	E,A	0,55
	3 (VAN 0,3 TOT 0,4)	G	E,A	1,00
		NG	E,A	0,55
	4 (VAN 0,15 TOT 0,3)	G	E,A	0,80
		NG	E,A	0,45
SINT-JACOBSSCHELPEN			E,A	0,50
STEENBOLK <i>(Post)</i>	1 (0,25 EN MEER)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,20
	2 (< 0,25)	G	E,A	0,15
		NG	E,A	0,10
TONGSCHAR <i>(Steenschol)</i>	1 (0,6 EN MEER)	G	E,A	2,40
		NG	E,A	2,00
	2 (VAN 0,35 TOT 0,6)	G	E,A	1,90
		NG	E,A	1,50
	3 (VAN 0,18 TOT 0,35)	G	E,A	1,40
		NG	E,A	1,00
	4 (< 0,18)	G	E,A	0,50
		NG	E,A	0,35
WIJTING	1 (0,5 EN MEER)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,40
	2 (VAN 0,35 TOT 0,5)	G	E,A	0,55
		NG	E,A	0,40
	3 (VAN 0,25 TOT 0,35)	G	E,A	0,50
		NG	E,A	0,35
	4 (VAN 0,11 TOT 0,25)	G	E,A	0,35
		NG	E,A	0,25

WITTE KOOLVIS (Vlaswijting)	1 (5 EN MEER)	G	E,A	1,20
	2 (VAN 3 TOT 5)	G	E,A	0,85
	3 (VAN 1,5 TOT 3)	G	E,A	0,60
	4 (VAN 0,3 TOT 1,5)	G	E,A	0,45
ZANDHAAI	3 (> 30 cm)	NG	E,A	0,20
ZEEBARBEEL	3	NG	E,A	0,25